

Teisės aktų informacinė sistema (TAIS)

www.e-seimas.lrs.lt

#AtviraVyriausybė

Lietuvos
Respublikos
Vyriausybės
kanceliarija

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

2021 metai

Pasiūlymai dėl Teisės aktų informacinės sistemos (TAIS)

Organizaciniai ir komunikaciniai siūlymai

Siūlymai

Įgyvendinimo veiksmai

Siūloma vadovautis IS ir e. paslaugų tinkamumo naudotojui vertinimo metodikomis ir nustatytais vertinimo rodikliais. Juos taikant galima vertinti sistemos draugiškumą naudotojui ir tobulinti sistemą.

Kadangi iš esmės prašoma grįžtamojo ryšio, institucijos pagal kompetenciją turėtų įsipareigoti reaguoti:

- teisės aktų projektų rengėjai – reaguoti į pateiktą pasiūlymą ir suteikti grįžtamąjį ryšį.
- TAIS administratoriai – teikti statistiką apie sistemos naudotojų skaičių, pateiktų pasiūlymų skaičių, informaciją apie sistemos naujoves ar įgyvendintus tobulinimus pagal visuomenės pastabas, vertinti sistemos draugiškumą naudotojams.

- sistemas tobulinti remiantis VMI pavyzdžiu, nukreipiant į norimą vietą per vedlį;
- sekti Jungtinės Karalystės pavyzdžiu dėl duomenų pateikimo ir tvarkymo;
- stebėti IT sistemų naudojimo rodiklius ir juos viešinti (pvz., kiek naudotojų, kiek pateikta pasiūlymų ir kt.).

2022 m. – bus vykdomas TAIS galimybių studijos parengimo pirkimas ir 2022-2023 metais – parengta galimybių studija, kurios tikslas – išsiaiškinti visuomenės, TAIS naudotojų poreikius ir atsižvelgiant į juos, tobulinti TAIS. Rengiant TAIS galimybių studiją bus įtraukti visi teisėkūros proceso dalyviai.

Organizaciniai ir komunikaciniai siūlymai

Siūlymai

Įgyvendinimo veiksmai

Siūloma viešinti statistiką, kiek yra naudotojų, kiek gaunama pasiūlymų ir t. t.

Iki 2022 m. kovo mėn. numatoma nusistatyti metodiką, kokia statistika apie visuomenės ir interesų grupių pasiūlymus (visuomenės įtraukti į teisėkūros procesą) gali būti teikiama (pvz. kiek proc. per tam tikrą laikotarpį registruotų teisės aktų projektų gavo visuomenės pasiūlymų per TAIS, kokia dalis pasiūlymų gaunama kitomis priemonėmis ir pan.), ir ją skelbti Seimo tinklapyje.

Techniniai siūlymai

Sistemoje sugrupuoti teisės aktų projektus ir sudaryti galimybę suinteresuotoms šalims gauti juos pagal domėjimosi sritį / interesus / veiklos sritis (daugiau ir patogiai veikiančių filtrų). Tikslingai siųsti atitinkamą informaciją toms grupėms, kurios domisi konkrečiu aktuali klausimu ar tema. Siūloma grupuoti pagal Seimo komitetus / šakas.

Dalis pasiūlymų iš dalies yra įgyvendinta TAIS, tačiau galimai naudotojai nežino visų sistemos galimybių. Pavyzdžiui, dėl daugiau filtrų (projektų priskyrimo sritims) – techninė galimybė priskirti Eurovoc yra, bet reikia įvesti privalomumą. Naudotojams 2021-2022 m. palaipsniui bus rengiamos (arba atnaujinamos) trumpos instrukcijos pagal tam tikrus visuomenei ir TAIS naudotojams dažniausiai kylančius klausimus. Kadangi kokybiškas teisės aktų projektų „filtravimas“ pagal sritis priklauso nuo teisės aktų projektų rengėjų teisingo priskyrimo sritims pagal Eurovoc, ruošiamasi privalomumą jas nurodyti pradžioje išsibandyti su keliomis institucijomis (pvz. LRVK, LR Prezidento kanceliarijai), vėliau – pereiti ir prie kitų institucijų, kad tai taptų įprasta praktika.

Techniniai siūlymai

Siūlymai

Įgyvendinimo veiksmai

Sistemoje sugrupuoti teisės aktų projektus ir sudaryti galimybę suinteresuotoms šalims gauti juos pagal domėjimosi sritį / interesus / veiklos sritis (daugiau ir patogiai veikiančių filtrų). Tikslingai siųsti atitinkamą informaciją toms grupėms, kurios domisi konkrečiu aktuali klausimu ar tema. Siūloma grupuoti pagal Seimo komitetus / šakas.

Dėl galimybės matyti kitų institucijų pastabas – tiesiogiai į TAIS keliamos pastabos yra matomos visiems, ne į TAIS keliamos pastabos keliauja tik rengėjui (šiuo atveju pats rengėjas turi pasirūpinti ir jas įkelti į TAIS). Visos suinteresuotos institucijos gali pasirašyti Duomenų teikimo TAIS sutartį ir pačios kelti pastabas ir pasiūlymus į TAIS, tokiu būdu derinimo išvadas pavišindamos ir neužkraudamos darbo projekto rengėjams (taip pat operatyviau pateikdamos išvadą ir pagreitindamos procesą.)
Juridiniai asmenys gali sudaryti sutartis su Seimo kanceliarija (pavyzdinė forma skelbiama čia https://www.lrs.lt/sip/portal.show?p_r=39292&p_k=1) ir įkelti pasiūlymus ar pastabas tiesiai į TAIS prie konkretaus projekto. Fizinų asmenų teikiami pasiūlymai ir pastabos turi būti administruojami darbuotojų: tiek dėl rizikos valstybinėje informacinėje sistemoje paskelbti necenzūrinių žodžių, garbė ir orumą žeidžiančių apibūdinimų turinčius tekstus, tiek dėl galimo pačio asmens nenumatyto jo ar kito asmens duomenų paviešinimo. Seimo kanceliarija 2022 m. kovo mėn. planuoja pradėti viešinti apibendrintus statistinius duomenis, kiek buvo pateikta visuomenės pasiūlymų TAIS paskelbtiems teisės aktų projektams.

Išnaudoti registrą SKAIDRIS (lobistai) ir siųsti informaciją užsiregistravusiems šiame registre.
Elektroniniame laiške, kuriame siunčiama informacija apie teisės akto projektą, taip pat atsiųsti ir nuorodą, kur būtų galima pateikti pasiūlymus.

Dėl šių pasiūlymų (dėl el. laiške apie teisės akto projektą gauti nuorodą, kur teikti pasiūlymus; sąsajos su SKAIDRIS) įgyvendinimo techninių galimybių turėtų būti kreipiamasi į sistemos gamintoją. Dėl TAIS informacijos siuntimo (informacijos prenumeratos) SKAIDRIS registruotiems lobistams ir asmenims, darantiems įtaką teisėkūrai, veiksmus inicijuoti galėtų VTEK.

Techniniai siūlymai

Siūlymai

Įgyvendinimo veiksmai

Teisės aktų registre (TAR) skelbiamos informacijos lentelėje nenurodoma, ar reikalingi įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai ir jų parengimo terminas.

TAR skelbiamų duomenų papildymas ir atvaizdavimas.

Teisės akto registro kortelėje turi būti įvedama ir (TAR) išoriniame puslapyje atvaizduojama ši informacija: ar reikia priimti įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus ir data, iki kada.

Įgyvendinamuosius teisės aktus priėmusi institucija turėtų ateityje suvesti informaciją ir susieti su TAR kortele.

Pavyzdys. Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija iki 2021 m. gegužės 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Dėl kortelės papildymo minėtais duomenimis turi būti užsakytas papildomas funkcionalumas iš TAR gamintojų (analogiškai kaip TAR įgyvendintas duomenų įvedimas apie poveikio vertinimą).

Spręsti sistemos nepatogumo aspektus:

- nėra slaptažodžių priminimo funkcijos;
- naudotojo vadovas labai didelis, neatnaujintas, tekstinis;
- nėra aiškių (trumpų, specializuotų) instrukcijų, kaip atlikti atitinkamą funkciją;
- nėra automatinio atsakymo, kad pavyko įkelti pastabas.

Smulkūs techniniai trūkumai, bus pašalinti iki 2022 m. liepos mėn.

Instrukcijų rengimas bus atliekamas palaipsniui 2021-2022 metais Seimo kanceliarijos pradedant nuo dažniausiai naudotojų užduodamų klausimų.